

Délvidék

Bácskai Napló
Politikai napilap
Felelős szerkesztő: Kónya Lajos

MEGJELENIK
mindennap délután vasár- és
ünneppal kivétellel.
Szerkesztőség és kiadó-
hivatal:
Szabadka IV. Rákóczi-ut 20.
Telefon: 300.

ELŐFIZETÉSI DÍJAK:

Helyben házhoz hordva
egész évre 14.40
fél évre 7.20
negyed évre 3.60
egy órára 1.20
Vidékre postán küldve
egész évre 17.40
fél évre 8.70
negyed évre 4.35
egy órára 1.40

Szabadka — büntészek.

Nem szívesen írjuk meg, hogy nálunk virágozik a legjobban a gyilkosok, tolvajok és gabonaelrejtők üzlete. Mi legszívesebben azt írjuk, amit a kishegyesi öreg rendőr mondott a napokban, hogy ott 1894. óta, tehát 23 éve, apróbb tolvajlásán kívül semmiféle büneset nem volt. Szabadkán egy éjszaka 4—5 büneset történik. De nemcsak éjszaka, hanem nappal is gyilkolnak itt, egészen bátran, merészen. Nem ugyan Szabadkán, de Bácskában, a legelőkelőbb nevek viselői közül kerül ki egypár gabonaelrejtő, kinek vaggonszámra van buzája, mikor itt Szabadkán már kilencedik hete olyan kenyérlisztet kapnak, hogy egyetlen falatot sem lehet belőle enni. Egy falat kenyeret sem, 9 hét óta! És ezt hallják azok a hazaárulók s nem indul meg a szívrük, nem adják ki a jó buzát.

Két hét alatt 53 esetet derített ki Szabadkán 4 csendőr, ki a cigányokat üldözte, 53 orgazdát és tolvajt szedtek össze. Itt még talán a bíróság is átkozza a csendőröket, hogy ennyi munkát adnak majd nekik.

De valmit kell tenni. Ha baj van, rendet kell csinálni. De mennyivel jobb volna a bajt, a bűnt megelőzni! Ki lehet itt a hibás? Ha az előkelők, a gazdagok nem jelentik be, eldugják vaggonszámra a buzát, persze hogy a szegény nép is elitkolj lisztjét! Éppen ő adja be pár kiló gabonáját, lisztjét, mikor mások a sokat sem adják át másoknak?

Tisztább levegőt, tisztogatást kérünk onnan felülről kezdve! A jó példa a fő!

Ha az urak, a földesurak igazi, megértő jóindulattal és nemes érzéssel lesznek a szegény nép iránt, ez lesz a legjobb út arra, hogy megjavuljon a közérköles, akkor nem lesz annyi elkeseredés, annyi lopás, rejtegetés, sőt gyilkosság sem.

A császár és a kancellár tanácskozása

Berlin, jul. 9. Vilmos császár, mielőtt megérkezett bécsi útjáról a berlini állomásra, azonnal Bethmann-Hollweg birodalmi kancellárhoz ment, hogy meghallgassa előterjesztéseit.

Buvárhajók harca egymás ellen.

Páris, jul. 8. A Havas-ügynökség jelenti: Egyik buvárhajónk június 19-én a Földközi-tengeren egy ellenséges buvárhajót elsüllyesztett. A tiszték és a legénység a vízbe veszttek, csupán 9 embert sikerült megmenteni.

Eredményes munka a tengeren.

Berlin, jul. 9. Az Atlanti-océánon egyik buvárhajónk ismét 23,000 bruttó regisztertonnát süllyesztett el. A Földköz-tengeren 11 gőzöst és 39 vitorlást süllyesztettek el buvárhajóink, összesen 50,000 bruttó regisztertonna tartalommal.

Álhírek a német birodalmi gyűlésről

Berlin, jul. 9. A birodalmi gyűlésről a sajtóban olyan hírek jelentek meg, melyek teljesen tévesek és önkényes kombinációkon alapulnak, mert hiszen az ülésen bizalmas jellegű megbeszélések voltak s a bizottság nem közölt semmit sem a nyilvánossággal.

Megtorpedózott amerikai gőzös.

Berlin, jul. 9. Az *Orléans* nevű amerikai gőzöst egy buvárhajónk megtorpedózta. A gőzös egész személyzete a tengerbe fullt.

Kínában megkezdődött a polgárháború.

Peking, jul. 9. Sanfangban, a Pekingből Tien-cinbe vivő vasuti vonal mentén, a két város között levő terület közepén a harc megkezdődött.

A Peking—Tiencsin vasuti vonalon, Csang Hszu csapatai Sanfangnál ma reggel fölszedték a sineket. Az összeköttetést külföldi tiszték segítségével állították helyre. Tuan Csi Jui most Masangban van, negyven mértföldnyire délre Tiencsintől, ő a parancsnoka a 8. hadosztálynak és előkészül a Peking ellen való felvonulásra. A köztársasági érzelmű tartományokban hír szerint csüggedt a hangulat. Csang Hszun szinte teljesen izolálva van, volt szövetségesei is ellene fordultak.

A monarchi helyreállítására irányuló mozgalom esü-törtökön rendkívül gyorsan fejlődött. Ellenséges haderők negyven mértföldnyire állanak Hankautól, Pekingtől tehát már csak husz mértföldnyire vannak. Most minden a Pekingben fekvő rendes csapatok támadásától függ. Az összes utak tele vannak a fővárosból menekülő kínaiakkal. A hatalmak mind a két harcban álló pártnál közben jártak, hogy az összeköttetés Tiencsinnel érintetlen maradjon.

Négy új minisztérium.

Gróf Esterházy Móric miniszterelnök bemutatkozó beszédében jelezte már, hogy a háborús állapot és a békére való átmenet nagy feladatainak sikeresebb megoldása érdekében szaporítani óhajtja a miniszterek számát. Az erre vonatkozó kormányjavaslat most már a Ház asztalán van.

Szövegezéséből épp úgy, mint indokolásából látnivaló, hogy az Esterházy-kormányt erre a törvényhozási intézkedésre az ország igen komoly érdekei bírták, ugyanazok, melyek annak idején a Tisza-kormányban hasonló szándékot érleltek meg. A háboru annyi és olyan fontos új tennivalót halmozott össze, hogy azokat a békés viszonyok igényéhez mérten összeállított kormánynak mai szűk keretei között és súlyos felelősségének tudatában lehetetlen vállalnia. A javaslat az új miniszteri állások számát négyben állapítja meg, mint amennyi új erőre okvetlenül szüksége van a kormánynak ahhoz, hogy a háborus, az átmeneti és az állami igazgatás rendes keretein kívül eső egyéb teendők ne bénítsák meg az amugy is tulterhelt tárcaminiszterek sikeres működését.

Hogy e kormány csak az égető szükségletek ellátását tervezzi, bizonyítja a javaslatának azok az intézkedései, hogy az új miniszteri állások jellege ideiglenes, csak a háboru és az átmenet tartamára szól, csak kettő mellé állít államtitkárt, kizárja minden egyéb új állás rendszerezését s ezáltal lehetségessé válik, hogy mind a négy új minisztérium összes budgetje minimális négyszázezer koronából kiteljék. Hogy a kormány munkaerejének nyilvánvaló gyarapítása mellett még gazdaságos is ez az intézkedés, kétségtelen abból, hogy a külön feladatok közvetlen felelősség mellett s költséges kormánybiztosok kiküldése nélkül nyerhetnek megoldást,

Iványi István. †

(Saját tudósítónktól.) Szombaton délután hunytá le örök álmra szemeit Iványi István Szabadka történetirója, aki egész életén át nemes buzgalommal dolgozott a tudományok, melynek ezélt 22 évvel mindkét szeme áldozatul esett.

Iványi István a szabadkai főgimnázium nyugalmazott tanára egy munkás élet után költözött el az élők sorából, ahol kivívta magának — páratlan buzgalomának segítségével — városi és megyei közéletünkben azt a helyet, mely mindenkoron biztosította neki azt a tiszteletet, mellyel emlékének is adósai maradunk.

Már ifjú diák korában nyugalattalan, tudománysozjas természet volt és életének későbbi napjaiban csak fokozta ambíciójával e tulajdonságát, mely az élet hasznos értékesítésének legszebb megnyilvánulása.

Az ő nevéhez fűződik a szabadkai közkörytár és a Bácsbodrog vármegyei történelmi társulat megalakítása is. A történelmi társulat közzéért értékelte fáradozásait, amikor tiszteletbeli tagnak választották meg.

Iványi tanár ápolta a vallásos érzéseket is. Mint evangélikus ember sokat küzdött, míg megalapíthatta a szabadkai evangélikus hitközséget, melynek örökös tiszteletbeli felügyelője volt. Virilis alapon Szabadka törvényhatósági bizottságának volt tagja — és a közoktatási bizottság beválasztott tagja.

Temetése ma délután 5 órakor lesz a Bem-utcai gyászházból. Örök nyugalomra a bajai temetőben levő családi sírboltba helyezik.

Hol állítják fel a vashonvédet?

— A Bíró Antal tér rendezése. —

(Saját tudósítónktól.) A vidék legtöbb városa fölállította már a maga vas, márvány-, vagy fahonvédjét. Szabadkán is néhány hét múlva a Bíró Antal-téren fogja majd hirdetni a 6-os honvédek dicső emlékét egy vashonvéd, melyet Baranyi Károly 6-os honvéd hadnagy fog készíteni.

A szobor egy honvédet fog ábrázolni, fokossal a kezében, abban az állásban, mikor a honvéd várja az ellenség rohamát. A szobor természetes, hű mintaképe lesz a valóságnak, melyet Baranyi egész művészetével át fog majd ültetni az érzéstelen ércebe, hogy a lélek mozogjon benne, mint ezt következtetjük az általa készített tervrajzból.

Mér félve, hogy vajudik a vashonvéd kérdése Szabadkán. Ez ideig az elhelyezésben nem tudtak megegyezni. Megállapodás híján pedig a szobor felállítását nem eszközölhették. Ma — az ügy végleges elintézése érdekében — Marton ezredes és Baranyi Károly hadnagy beszélgetéseket folytattak dr. Bíró Károly polgármesterrel. Előadták azt az indítványt, mely szerint a vashonvédet a Bíró Antal-téren állítanák föl, — szemben a honvédlaktanya balkonjával.

Itt a tér újból lenne parkirozva. A Bem és Lenkei utcák sarkán két házat kisajátítanak, hogy ez által a térség valóban térré alakuljon át.

Igy a vashonvéd kérdése véglegesen tisztázva lesz.

Elfogtak egy rablógyilkost.

— A szökött feyenc letartóztatása a sándori úton. —

Május 16-án az országba mindenfelé sürgönyök mentek szét Temesvárról, mert onnan a helyőrségi rabkórház betegosztályából 15-én éjjel háromnegyed 11 órakor megszökött egy feyenc, Szuplics István, szabadkai származású volt 86 os tizedes, akit 1915. novemberében ítéltek 9 évi fegyházra a budapesti es. és kir. hadosztálybírósa. Akkor az aradi katonai várfegyházba vitték, de ott elmebetegséget tettelet és ezért átszállították Temesvárra.

Szuplics rémes tette még élénk emlékeztetésben van a szabadkaiaknak. 1915. május 26-án délután 3 órakor a Halasi-szőlőkben a 72 éves Ivásczkovics Boldizsár kunyhóját ő gyújtotta fel, miután elrabolta az öreg takarékkönyvét. Az agg ember is szénné égett akkor a kunyhóban. Szuplics előzőleg is lopott már 20 koronát, mint járőrvezető, Ivásczkovicstól. Az öreg, aki a 60-as években meggyilkolta

szüleit, a fegyház után ott a kunyhóban vezekelt büneijért s őt is ugyanolyan sors érte. Pénzéért megölte Szuplics. Puskatussal és kézzel agyba-főbe verte, aztán rágyújtotta a kunyhót. A következő napokban a gyilkos óriási lakmározásokat, daridókat tartott katonapajtásaival. Mikor elfogták, mindent be is ismert. Akkor 9 évi fegyházat kapott, de most megszökött és a szabadkai csendőrök ügyességére vall, hogy kézzel tudták keríteni. A feyenc hazajött a feleségéhez Szabadkára, de hiába keresték a csendőrök, nem bírtak vele találkozni. Azt tudták, hogy szürke kalapban jár. Erről ismert rá szombaton este 10 órakor Kec Páter járőrmeister, midőn Szuplics Sándorból jött Szabadka-felé kocsival az országúton. Aratásan volt Ifkovics Ivandékiesnél Sándorban. Rögtön levették a kocsiról és viszik vissza Temesvárra.

Hol terem a jó kukorica?

A szabadkai vasuti állomás fűtőházánál egy mezdonyon a szén között elittkolt kukoricát talált a nyomozó hatóság. Wohlfahrt Ádám bródi fűtőt, aki ott dolgozott, megkérdezték, hogyan került a szén közé a 2 zsák kukorica. A fűtő beismerte, hogy ő dugta oda.

Ugy vette Rozenberszki Pál szabadkai vasuti fűtőházi munkástól a 130 kilót 366 koronáért. A munkás meg azt mondta, hogy a

kukoricát neki értékesítés végett egy előtte ismeretlen földmives adta át. Bladás után ő kapott 4 koronát a fáradságáért.

Persze hogy ezt a mesét nem hitték el, mert Rozenberszki a kukoricát, mikor eladta, az állomáson levő szénrakásból vette elő.

A kukoricát bevitték a rendőrkapitányságra, Wohlfahrtot pedig kihágásért följelentették.

A hatosok a nyolcvanhatosokkal szemben.

— Gondoskodás a hadiárvak és özvegyekről. —

(Saját tudósítónktól.) Ismét egy példa, mely igazolja a szabadkaiak önfeláldozóképességét, de élénk állítja az önzetlen fáradozás miata-képét is, mely szerényen iparkodik javítani a háboru sujtottjain, az árvakon és özvegyeken.

Marton Aladár a szabadkai 6-ik honvéd gyalogezred pótzászlóaljának parancsnoka egy futbalmérkőzést rendezett, melynek tiszta jövedelme 2300 korona volt. Ezt az egész összeget a hadiárvak és özvegyek részére juttatják. A futbalmérkőzés a legszebb erkölcsi és anyagi sikerrel végződött, melynek elérésében nagy része volt Orbán János főhadnagy segéd-tisztnak és Weisz Odón 6 os főhadnagynak is.

Weisz Odón főhadnagy fáradhatatlan igyekezettel szentelte idejét a mérkőzés rend zésére, mely azzal a páratlan ügyességgel lett végrehajtva, mely a legszebb dicsőretet érdemli.

A mérkőzést tegnap este 6 órakor tartották, melyen szép számú, intelligens közönség vett részt. Jelen volt a 6-os honvéd tisztikar nagy része. A törzstisztek közül a mérkőzést végignézte Marton Aladár és Nadelschpach ezredesek, örkényi Bonta és Sauerwald Vilmos őrnagyok.

Maga a mérkőzés szokatlan hatást gyakorolt. Kiváló, ügyes futbalisták álltak egymással szemben. Mindkét részről a pótzászlóalj leg jobb erői álltak ki. Mégis a 6-osok fölénye már a verseny előtt nyilvánvaló volt.

A játék legjava része ugyszólván állandóan a 86-osok kapuja előtt játszódtott le, leszámítva azt a kisszámú lefutást, mellyel a 86-osok pillanatra, percere a honvédek kapuja elé hajtották a labdát. Az eredmény a 6-osok javára dőlt el. Első félidőben 0 : 6, vég-eredmény 0 : 13 volt.

Az egész játék alatt különösen kitűnt Mázich e. é. önk. szakaszvezető a 86-osok kapusa és Horváczky Fábos, mint a közösök kitűnő hátvédje, ki sok támadást fogott fel és több lefutást tett eredménytelené.

A 6-osoknál mintás összjátékkal dolgoztak. Itt a legjobb erők gyűltek össze. Taussig egymaga 7 gólt rugott be a közösök kapujába, Marcikicsnak három lövése került a kapuba. A honvédeknél még Kocsmár, Gubics hadnagy, Kulcsics és Egrényi tűntek ki. Kocsmár a Bácska virtusával nem egyszer keltett meglepetést, a mérkőzés alatt Bodrics Miska zenekara hegedült.

Valódi amerikai fogak és fogsorok

Különlegességek fogászati munkákban, arany és platinából, valamint arany és platinafogak, koronák és hidak, ugyszintén szájpaddás nélküli fogak. Foghuzás teljesen érzéstelenítve és fogtömések (plombok). Schiffer Géza vizsgázott fogtechnikus, Szabadka, Kossuth-u., Prokes-ház.

Telefon interurban 561.

Legyen szives eltenni...

— Tolvaj fékező a katonavonaton. —

(Saját tudósítónktól.) Német kórházvonat indult az egyik éjjel Budapest felől Szabadka felé. Időközben Kiskőrös és Vadkert állomások között az éjszandjében kinyílt a 17. számú kocsii ablaka, bemászott rajta egy alak. a merész Sarányi Sándor 19 éves kiségitő vasuti fékező. Amint a sötétben szétneézett, mindenfelé csak alvó németeket talált és köztük amit látott, összeszedett mindenféle holmit: bakancsot, nadrágot, zubbonyt, 57 drb szappant, 8 kést, 8 evővillát, hűrsnyákat, szerszámokat és egyéb apróságokat.

Ezeket a tárgyakat egybecsomagolta, papírba takar a és a csomagoló papiros külsejére ezt írta fel:

„Tisztelt uram! Legyen szives eltenni ezt a csomagot. Még érte jövök. Előre is köszönöm. Leadja egy fékező.”

A titokzatos pár sor arra volt jó, hogy figyelmeztesse azt, aki megtalálja a csomagot. Mert Vadkert állomás közelében a 75. számú őrháznál ledobta a vonatról a tolvaj. Ezt Ocskó Lajos vasuti őr leánya meg is találta és átadta atyjának. Itt találták meg a csendőrök.

Surányi a 17-es kocsi után, a mint a vonat elkagyta Vadkertet, ugyanugy bemászott a 18. kocsiába is és onnan is elcsent egy csomagot. A kaptsi tolvaj azonban megbűnhődött, mert éppen mikor vissza akart mászni, egy éber német egészségügyi katona, Tai Arnold, elesítte a kabátját, visszahuzta és Szabadkára őrizte. Itt aztán kötelességükön átadta a katonai állomási parancsnokságnak, hogy most már tegyenek vele, amit akarnak, ő elvette tőle a maga csomagját.

Kitüntetések.

Zechentmayer József 6. honvéd gyalogezredbeli alezredes, ezredparancsnok a Signum Laudis kapt a kardokkal. A legfelső dicsőerő elismerést kapta már másodsor Dungyerszky Sándor népf. főhadnagy, egy lépcső parancsnoka; a koronás arany érdemkeresztet a vitéségi érem szallagján: Fischer Dávid 6-os honvéd tart. főhadnagy gazdászati tiszt; bronz vitéségi érmekaptak: Kovács János és Boér Vilmos tart. hadnagyok, Voel Antal népf. szakaszvezető, Heib Keresztély népf. őrvezető, Beck Frigyes, Sipos István, Becker Ádám, Ragály György, Budines Mátyás, Lukács Jakab, Sztipics Antal, Homja Lázár, Sztankov Péter. Sársevics Márton, Szpevák János, Tataási Márton, Tumbász Kálmán, Piot Mihály, Takács János, Szabó Ignác, Novics József, Horváth János, Buchmüller Gáspár, Stefanovics Rado, Zsifkov Nityifor, Sáp Ferenc, Gyurity István, Csabrádi István, Hokrehel Antal, Hlatky Géza népfölkelők a 6. honvéd gyalogezredben és Varga Mihály, Faragó István, Kis Antal 4-és honvédhúzórok.

— Elhunyt plébános. Hengen József boróci plébános 57 éves korában szívszélhűdés következtében elhunyt. A közszertetben álló plébános temetése vasárnap délután volt Borócon.

NAPI HIREK.

— Baja bucsuzása a főispántól. Purgly Sándor dr. főispán a múlt héten a bajai ismerős családoknál bucsulátogatást tett. A város tisztviselői kara, élén Vojnics Ferenc dr. polgármesterrel, bucsut vett a főispántól. A polgármester beszéde után a főispán meleg szavakban köszönte meg a tisztviselői kar buzgó tevékenységét és azután mindegyikét külön bucsuzott el.

— Kálman Károly temetése. Szomorú szívvel és fájdalmas lélekkel vette körül tegnap, vasárnap délelőtt 10 órakor a tanárok és tanítványok, az ismerősök és közeli rokonok kis csapata a szabadkai pályaudvaron felavataltott Kálman Károly polgári iskolai tanár holttestét. A koporsó beszentelése után, melyet dr. Kerner István polgári iskolai hitoktató végzett, Zatsko Alajos, a polgári iskola igazgatója mondott gyászbeszédet az elhunyt fölött. A könynyekig megható gyászbeszéd után megindult a menet a bajai temető felé. Elöl mentek a polgári fiúiskola növendékei — a koporsót követték az elhunyt felesége, fiai, testvérei, rokonai, tanártársai, a tantestület képviselői és számos tisztelője.

— A legszebb virágcsokor A szabadkai elemi iskolákban szokássá vált, hogy a gyermekek virágcsokrot visznek a vizsgára és azt felajánlják a vizsga sikeres befejezése után szeretetük és hálájuk jeléül kedves tanítójuknak, vagy szeretett tanítónőjüknek. Szép megnyilatkozása ez a gyermeki hálának és köszönetnek és mintegy a szülők elismerését és köszönetét is kifejezésre juttatja a tanító vagy tanítónő előtt. Ez évben a Király-utcai IV. leányiskola tanítónője kijelentette gyermekeinek, hogy ne hozzanak virágcsokrot a vizsgára s ezzel meg akarta kimélni ebben a válságosan nehéz időben a szülőket is a fölösleges kidástól. De a tanítónő szavaira föllállt két gyermek és kijelentette, hogy akkor a virágcsokorra kapott pénzt fölajánlják a vak katonák javára. A szavak hatnak, a példa vonz. E két kis lány példáját másnap az egész osztály követte és így a jó kis leánykák 20 koronát adtak össze virágcsokor fejében a vak katonák számára. Köszönet legyen érte a derék leánykáknak és tanítójuknak. Mi a pénzt rendelkezési helyére fogjuk juttatni.

— A bécsi udvari opera tagjai Palicson. Ma este bécsi vendégek sserepelnek Palicson. — A bécsi udvari opera legjobb tagjai az arcvonalról visszatértükben esti fél kilenc órai kezdettel a Vigadó nagytermében hangversenyt tartanak. Jegyeket a délelőtti folyamán a Danikóban lehetett kapni, míg délután 3 tól 7 óráig a palicsi fürdőpénztárnál. — este pedig 7 óra után a vigadó előtermében. A hangverseny után külön villamos hozza be a szabadkaiakat a városba.

— A Szabadkai Futball-Club megalakulása. Szombat délután a Szabadkai Futball Club tagjai előkészítő ülést tartottak, melyen elhatározták, hogy a fiatal futbalista erőket egy új egyesületbe a Sz. F. C ba tömörítik. Ez az egyesület a háború alatt alakult. Ezidén azonban még nem működött. Az alakuló ülést ma délután tartják a Legény-Egylet helyiségében.

— Amikor a rendőr orra elől lopnak. Tegnap hajnalban történt a szabadkai vasúti pénztárnál, hogy Thier Ferencné bátaszéki kereskedő egy kőzításkával igyekezett a jegyváltáshoz. A főpénztárnál — szemben a II-ik osztályú váróterem ajtajánál posztoló rendőr azonban nem engedte Thiernének, hogy a csomagot magával vigye. Az asszony a táskát elhelyezte a korlát alatt. Bár erre csak azáltal volt kapható, hogy a rendőr megnyugtatta, ahol ő áll, onnan semminek se szabad eltűnnie, — mégis lón, hogy a kőzításka, — mely a rendőr orrától két lépésre volt és erről a rendőrnek tudomása volt — eltűnt. Es mindez történt reggel négy órakor.

— Az esperantisták kérése a városi tanács előtt. A szabadkai esperantisták kérvényt intéztek Szabadka város tanácsához, melyben a polgári fiúiskola egyik tantermének helyenként három estére való átengedését kérték. A városi tanács a szombat délelőtti tartott ülésében foglalkozott a kérvényre és az esperantisták óhajának eleget tett. Így a szabadkai esperantisták már ma este megnyithatják az ingyenes tanfolyamot, melyre mindenki jelentkezhet, akár a tanfolyam napjain a kuzus ideje alatt, akár a szabadkai esperantisták egyesületének titkári hivatalában (Rákóczi-utca 20.) bármelyik napon délelőtt 10-től 12-ig.

— A szabadkai virtus. Rózsa István 19 éves munkáslegény ma reggel munkahelyére igyekezett. A Zentai-temetőnél azonban két csibész utját állta és összebeszkázták. Majd lapáttal fejbeverték. — A mentők beszállították a közkórházba.

— Lopják a krumplit. Mindenfelé lopják a burgonyát. A tisztviselők kiskertjében is pénteken és szombaton éjjel többeknek kikaparták a bokrok alól a krumpliját. A tolvajok legtöbbször gyerekek. Ezeket küldik el hazulról lopni, hogy az esetleges büntetés ne legyen akkora. Fábian Pál Majsai uti lakos például azt mondta 10 éves fiának, hogy meajen el, hezson u baromfiaknak buzakalászat. Krumpli lopására — állítása szerint — nem bízta fia, de mégis furcsa, hogy a gyerek kora hajnalban mégis kikapart a Majsai szőlőkben Lévai Nándorné burgonyaföldjéről 23 bokrot Kis Istvánnérol pedig 33-at és a 70 korona értékű zsákmányt hazavitte. Fábiana Pált, az atyát, följelentették mezőrendőri kihágáért.

— Meggyilkolták a családapát. Nagy az izgalom Temeriában. Mészáros István 56 éves gazdát megfojtotta egy kötéllel a felesége és két leánya. A gazda részeges volt s most is részeg fővel végigverte egy járomkötéllel az egész családot, aztán lefeküdt és elaludt. Felesége és két leánya álmában ugyanazzal a kötéllel megfojtották. A 3 gyilkost letartóztatták.

— Liszt a ruhaszekrényben A sok lopás után a napokban orgazdákat, vagyis bűnjeleket kiattak a esendőrok. Dorozsmai Mihálynéhoz is benéztek a műtrágyagyár közelében levő lakására Itt találtak is bűnjeleket, de azonkívül még mást is. A szobában két ruhaszekrényben elrejtve összesen 218 kg. kenyér- és tészaliszt volt. Az asszony beismerte, hogy a liszt az ő tulajdona és hogy azt a hatóságok nem jelentette be. A lisztet őrizet alá vették és bevitték a rendőrségre.

— Rudi és a szabadkai gyerekek Ritka élvezetben részesült az a pár száz szabadkai gyerek, akit tegnap elegettek szülei Winkelhofer Vilmos előadására a palicsi Vigadó nagytermében. Boszorkányos dolgokat mutatott ott nekik a művész, de a legjobban tetszett a Rudi baba, amely úgy beszélt, mint egy igazi gyerek. Az ügyes hasbeszélő, mint értesülünk, kedden este valószínűen előadást tart felöltötteknek a palicsi Vigadóban.

— Vízbe fullt egy anya és a gyermeke. Keresztes Józsefné bátonostéri asszony mosni ment a Ferenc-esaternába. Az asszony magával vitte 12 éves fiát is, aki míg anyja mosott, fürdővel szórakozott. Egyszer csak elmerült a vízben a gyerek, mire az anya ruhástól utána vetette magát. Az belekapaszkodott és magával rántotta. Az asszony nem tudott uszni és a mély viz elsodorta mind a kettőjüket. Férjét, aki szabadságos katoná és ott a közelben aratott, nyomban értesítették felesége és gyermeke tragikus haláláról. Az asszony holttestét kifogták, míg a gyermekét addig nem sikerült megtalálni. A szerencsétlen ember iránt az egész községben általános a részvétel.

— Hétfőn, szerdán és pénteken este 7 órától 9-ig a polgári fiúiskolában tartják összejövetelüket a szabadkai esperantisták. Ez idő alatt ingyenes tanfolyamot tartanak mindazok számára, akik meg akarják tanulni ezt a nyelvet. A kurzuson való részvételre mindenkor lehet jelentkezni az összejövetelek napján, vagy délelőtt 10 órától 12-ig a „Liberaco Grupo Esperanta” titkári hivatalában — Rákóczi-utca 20. szám alatt.

— A Majsai-uti fölljáró áldozata. Ma délelőtt Villich Anna 48 éves háztartásbeli Isány kocsival hajtott keresztül a Majsai-uti fölljárón, mely alatt pénteken este elégett 1500 talpa és így a fölljáró alaposan megrongálódott. A kocsit illetlenül gyorsabban ment úgy, hogy Villich Anna a kocsiból kiesett és a sinek közé zuhant. Belső vérzése volt. A mentők a közkórházba szállították.

Közgazdaság.

Novi tengerifürdő r-t. A Horvát Országos Bank R. T. égisze alatt Noviban e céggel bíró új vállalat alakult. Az alaptőke K 1,000,000; a társaság Noviaan, a horvát tengerparton tengeri fürdőt, szállókat és szanatóriumokat fog létesíteni. A társaság egyidejűleg az eddigi konsorciumtól megvásárolta a novii Lisáni-szállót és a hozzá tartozó telkeket, ahol modern új szállót és gyógyparkot fog létesíteni. Az igazgatóság tagjai lettek Mazuranic Bogoszláv dr. orvos, a horvát tartománygyűlés és a Horvát Országos Bank R.-T. igazgatóságának tagja (Novi), Stipanovic Toma a tengerparti bank és takarékpénztár igazgatója (al-elnök) és Plavsic Dusan, a Horvát Országos Bank igazgatója (Zágráb.)

Aug. 15. előtt nem szabad öröklétni. A múlt évben annakidején egészen ez év aug. 15-ikéig állapították és hagyták meg mindenkinek a liszt szükségletét és annak augusztus 15-ig ki is kell tartania. A hatóságok tehát nem adnak ki aug 15-ig őrleli engedélyeket éppen azért, hogy a visszaélésnek elejét vegyék.

A kóc, madzag és rongy becsülete. A legújabb miniszteri rendelet szerint postán csak a kereskedelmi miniszter által kiállított szállítási igazolvány mellett adhatók fel szállásra: mindennemű feldolgozatlan gyapju, kikészített kender, kenderkóc, mindennemű rongy, szabászati hulladék, használatra már nem alkalmas szövött-kötött, vagy kötszövött-áruból készült ruhadarabok, ócska zsinegek és kötelek, ócska subák s mindennemű selyemhulladék. A rendelet megszegőit 6 hónapi elzárással és kétezer koronával büntetik, a feladott dolgot elkobozzák.

Cégjegyzék. Veprod. Első veprodíi takarékszövetkezet. Weiszbart József és Pollich András ig. tagok tör., Weiszbart József (480. házszám) és Umlau Adám ig. tagok bej.

Felelős szerkesztőnk telefonszáma: Palics 34.

Főszerkesztő: Pinterits Károly igazgató, Budapest
Főmunkatárs: Dr. Fontányi József ügyvéd, Szabadka.

Nyomatott a kiadótulajdonos, Szent Antal Nyomda és Irodalmi Vállalat mint szövetkezet könyvnyomdájában Szabadkán, Rákóczi-utca 20. szám.

A budapesti

Nemzeti Royal Orfeum

vendéglátéka július 16 és 17-én hétfőn és kedden a

Lifka moziban

fellépnek Sándor Stefi, Geiger Irma, Virágh Jenő, Szécsi Ferencz.

Kezdeté fel 9 órakor.

Ma és holnap

Rózsahegyi Kálman

játszik a Korzóban.

MENETREND

Budapestről érk. délután	1:00
éjjel	6:01*
	12:24
	3:59
Budapestre ind. délelőtt	10:15*
délután	1:55
éjjel	12:45
	5:28
Zomborból érk. délelőtt	10:02*
éjjel	10:11
Zomborra ind. éjjel	6:14*
	5:23
Ujvidékről érk. délután	1:21
éjjel	11:50
Ujvidékre ind. délután	1:44
éjjel	6:48*
Szegedről érk. délelőtt	7:40
délután	12:42
éjjel	8:07
Szegedre ind. délelőtt	6:15
délután	1:30
éjjel	12:05
Cservenka—Gombosról érk.	8:57
Cservenka—Gombosra ind. éjjel	4:42
Zentáról érk.	11:05
Zentára ind.	4:33
Bajáról érk. délelőtt	9:02
éjjel	9:26
Bajára ind.	7:00
	5:05
Báosalmásról érk. délelőtt	7:45

A *gal jelzettek gyorsvonatok.
Az éjjeli idő: este 6-tól regge 6-ig

Tégla égetéshez alkalmas Dobrljini barna dara szenet ajánlok azonnali szállításra 10000 kéként helyt vagon Dobrljin 310 kor. árban rendelhető

WEISS

szénkereskedő cég Osijek I, Szlavonia Desatsy-utca 27. sz.

Figyelmeztetés.

A szabadkai villamtelep ezuton is tisztelettel figyelmezteti a gazdaközönseget, hogy az évek óta előnyösen bevált villamos cséplésre, nemkülönben gőzüzemű cséplésre is már most elfogad előjegyzést. Jelentkezés a villamos-telep irodájában.

Jótállás a biztos eredményért.

Törvényesen
= védve. =

Reitter Oszkár

nagybecskereki nyug. főkapitány és fajbaromfi-tenyésztőnek nagyszerű találmánya a

„Patkánin“

patkányirtó szer, (nem mérge) mely emberre és házi állatokra nem ártalmas. Fölülmul minden más irtószert. **1 doboz ára 3 K.** mely elegendő körülbelül 60 patkány kiirtásához. — Minden dobozhoz használati utasítás van mellékelve. Ismertető prospektust, melyben le van írva, hogy különféle gazdaságban hány adag használandó, kérésre ingyen küld a **Patkánin** gyár egyedüli árusítója, a Torontáli Agrárbank Részvénytársaság, Nagybecskereken.

Szálloda-vendéglő bérbeadás.

Palánka (Bácsmegeye) községben a kaszinó Egylet tulajdonát képező kaszinó szálloda és vendéglő előnyös feltételek mellett három esetleg hat évre bérbeadó.

A szálloda áll 14 szobából és mellékhelyiségekből, a vendéglő téli és fedett nyári helyiségekből árnyas parkból stb.

Az épületben van elhelyezve a Kaszinó mely Délbácska egyik legnagyobb társas egylete.

Ugy a szálloda mint a vendéglő felszerelendő és folyó év október 1-én de legkésőbb 1918. január 1-én átveendő.

A három Palánka lakossága kb. 14000, ide gravitáló nagy vidékkel szemben szerencségi községekkel. Különféle hivatalokkal két vasuti és két hajóállomással. Élénk kereskedelme és piaca van. Értkezni lehet Zsigmond János főszolgabíróval mint a kaszinó elnökével.

Minden gyermek 20—30 koronát kereshet naponta, ha kőrös bogarakat szed, a melyek orgonafákon nagy mennyiségben vannak. Különként nyersen 10 koronát, szárítva pedig 12 koronát fizet érte a Szent Antal gyógyszerár Szabadka, Szegedi-ut.

Jókarban levő 25 darab használt nagy vesszőkosár 100 koronáért eladó Cim a kiadóhivatalban.

Palicson Lévai Ferenc villájában négy külön bejáratu **butorozott szoba azonnal kiadó.**

IZLÉSEK ÉS OLCÓS ÜZLETI LEVÉL-
::: PAPIROK ES BORITÉKOK A :::

SZENT-ANTAL KÖNYVNYOMDÁBAN

..... SZEREZHETŐK BE.

Katolikus Népszövetségi Biztosítási Iroda

Budapest, IV., Ferenciek-tere 7. sz.

A Katolikus Népszövetség évek előtt felállította biztosítási irodáját azon célból, hogy úgy a tagoknak, mint a hozzáfordulóknak érdekét a biztosítás terén a lehetőséghez képest felkarolja, valamint a szervezeti erő kihasználásával, oly előnyöket kivívjon és nyújthasson, melyeket egyedül remélhetnének el. E célból több **elsőrendű magyar intézettel** valamint Európában egyik legrégebb és leghatalmasabb intézettel lépett összeköttetésbe, mely intézetek **500 millió koronán feletti alapítéke** és tartalékaival rendelkezve, teljes megnyugvást szolgáltatnak, hogy mindenki nyugodtan rábízhatja vagyonát. — Ezenkívül ezen intézetek mindenféle biztosítási ágazatot felkarolnak és így bármilyen téren kielégíthetik a biztosító közönség mindennemű igényeit.

Az iroda szervezetének fő előnye, hogy minden a kezében fut össze, mindig tudja látja tagjainak ügyét és mindenkor ellenőrzi a szabályszerű helyes eljárást; biztosítási dolgokban minden hozzáfordulóknak szakszerű és lelkiismeretes utbiztosítással szolgál. **Díjaink a legminimálisabbak.** Egyetlen elsőrangú intézet sem szabhat olcsóbb díjat. Biztosításokat felvesz: életbiztosításokat tőkére, vagy életjáradékra, halál, vagy előlészetre, leánykiszármazási és fiu ellátási biztosításokat, valamint jelzálogos életbiztosításokat, ugyszintén családi ellátási biztosításokat.

Páratlan kedvezmény a papság részére

melyet káplánok plébánosok és kinevezésük esetén nyerhetnek, de ebben fiatal plébánosok is részesülhetnek. **Tűbiztosításokat** száraz és gyújtó villámcsapás ellen, rombolási károk is megtérítetnek. Templomokat, zárakat, ingó és ingatlan tárgyakat, épületeket, termést, állatokat, lak és ipari berendezéseket, árukat és gépeket. Lábon álló termést. — **Templomi harangokat** törés vagy repedés által okozott károk ellen. — **Törés által okozott károk** ellen tűkór- és üvegtáblákat.

Betöréses lopás ellen templomok, zárdák értéktárgyait, szövegeket, pénztárazatokat, árukat, háztartási és irodai tárgyakat, pénztári helyiségeket, valamint berendezéseket. **Rablás ellen** pénztári kiküldöttöket. ::::

Jégkár ellen minden nemű **Baleset ellen** bármily foglalkozásu egyént élethezzigani vasuti balesetbiztosítást egyszeri díjfizetéssel. — **Szavatosság biztosítást** templomok, egyletek, iparosok, kereskedők, gyárosok, gazdák községek, ügyvédek, orvosok, gyógyszerészek, fürdők, szállodák számára. **Automobilbiztosítást, óvadék és kezesség biztosítást, Bizualajdonítás, topás, hűtlen kezelés és sikkasztás elleni biztosítást.** —

Utipodgyász biztosítást,

Mindennemű felvilágosítást készséggel nyújt a hozzáfordulóknak a

Katolikus Népszövetségi Biztosító Iroda

Budapest, IV., Ferenciek-tere 7.

Horvát Országos Bank R. T. fiókjá, Szabadka.

Központ: Osijek Fiókok: Szabadka, Zagreb, Novi Cirikvenica. Kirendeltségek: Hrejin, Tribalj, Grižane
Befizetett alaptőke 10.000.000 és tartalékalap 2.000.000 korona.

Elfogad: takarékbetéteket könyvecskékre és folyószámlán a legkedvezőbb feltételek mellett. — A betétekre a moratórium rendelkezései nem vonatkoznak és azok megállapodás szerint fizettetnek ki.

Vesz és elad: mindenféle értékpapírokat (állami címleteket, zálogleveleket, sorajegyeket stb.) külföldi érc- és papírpénzeket és az összes egyéb értékeket napi árákon.

== **Atvesz letétbe és kezelésre értékpapírokat.** ==

Folyósít: Jelzálogkölesönöket földbirtokra és nagyobb városokban házakra.

Kibocsájt: 4½ és 5% (utóbbiak 3% nyeresémmel) pupilláris biztosságu, adómentes, mindenféle óvadék céljaira alkalmas zálogleveleket.

FINANCIROZ ipari és kereskedelmi vállalatokat, végez birtokpercellázásokat és elfogad ingatlanokra vonatkozó komissionális megbízásokat.

VÉGZI LEGELŐNYÖSEBB feltételek mellett az összes banküzleteket, továbbá törzsi és komissionális megbízásokat.

Aruosztály: Árusít előnyös árákon: legjobb belföldi gyártmányu vetőgépeket, kukoricakapáló és sormivelő ekéket, boronákat, szecskavágó-, daráló-, valamint egyéb gazdasági gépeket.